

2020-06-17
U2020/03833/GV**Utbildningsdepartementet**Statens skolverk
Box 4002
171 04 Solna

Uppdrag om Statens skolverks och Statens skolinspektions möjligheter att få tillgång till nödvändig information för sina verksamheter

Regeringens beslut

Statens skolverk ska kartlägga och redovisa vilka författningsändringar och andra åtgärder som kan genomföras för att myndigheten ska kunna få tillgång till sådana uppgifter som krävs för att Skolverket ska kunna fullgöra sitt instruktionsenliga uppdrag samt kostnaderna för detta. För- och nackdelar med olika alternativ ska redovisas. En ambition ska vara att de former för ett genomförande som identifieras inte ska öka de administrativa kostnaderna eller fullgörandekostnaderna för huvudmännen för kommunala och fristående skolor. Skulle insamlandet medföra ökade sådana kostnader ska Skolverket lämna förslag på vilka åtgärder som kan vidtas för att så långt som möjligt reducera de samlade kostnader som uppstår i samband med uppgiftslämnandet.

Skolverket ska även redovisa vilka delar av sitt uppdrag myndigheten inte kommer att kunna utföra eller bara kommer att kunna utföra delvis om Skolverket inte på annat sätt får tillgång till sådana uppgifter som Skolverket tidigare har fått tillgång till från myndigheters särskilda verksamhet för framställning av statistik. Skolverket ska också redovisa vilka konsekvenser detta får för skolhuvudmäns, andra myndigheters och enskildas möjligheter att få uppgifter från Skolverket. Skolverket ska vidare redovisa vilka författningar som behöver ändras på grund av minskad tillgång till information, exempelvis statsbidragsförordningar. Slutligen ska Skolverket redovisa vid vilken tidpunkt ett alternativt informationsinhämtande bedöms vara möjligt.

Skolverket ska efter samråd med Statens skolinspektion redovisa vilka konsekvenser minskade möjligheter att få uppgifter från Skolverket skulle få för inspektionens verksamhet. I uppdraget ingår att identifiera författningsändringar och andra åtgärder för att Skolinspektionen ska kunna få tillgång till sådana uppgifter som krävs för att myndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag på ett tillfredställande sätt samt kostnaderna för detta. För- och nackdelar med olika alternativ ska redovisas.

Skolverket ska vid genomförandet av uppdraget även samråda med Statistiska centralbyrån (SCB).

I uppdraget ingår att utreda och redovisa förslag på sådana ändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, som skulle kunna möjliggöra att Skolverket får tillgång till uppgifter som krävs för att myndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag på ett tillfredställande sätt samt kostnaderna för detta.

Vidare ska Skolverket inhämta information och synpunkter från andra myndigheter och organisationer som kan vara berörda, exempelvis Skatteverket, Sveriges Kommuner och Regioner, Rådet för främjande av kommunala analyser, Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund.

Ekonomiska konsekvenser av författningsförslagen ska redovisas och beräknas för staten och kommunerna. Om förslagen påverkar den kommunala självstyrelsen, ska de konsekvenser och de särskilda avvägningar som föranlett förslagen särskilt redovisas (se 14 kap. 3 § regeringsformen).

Uppdraget ska redovisas senast den 4 september 2020.

Ärendet

Skolverket, som är ansvarig myndighet för den officiella statistiken inom skolväsendet har uppdragit åt SCB att administrera insamlingen av de uppgifter som behövs för den officiella statistiken. Skolverket utför sina uppgifter avseende den officiella statistiken inom två enheter; enheten för förskole- och grundskolestatistik samt enheten för gymnasie- och vuxenutbildningsstatistik.

Enligt 24 kap. 8 § OSL gäller sekretess i sådan särskild verksamhet hos en myndighet som avser framställning av statistik för uppgift som avser en

enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Uppgift som inte genom namn, annan identitetsbeteckning eller liknande förhållande är direkt hänförlig till den enskilde får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. I 2 kap. 8 § OSL anges att vad som föreskrivs om sekretess mot andra myndigheter också gäller mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet när de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra.

Av effektivitets- och kvalitetsskäl använder Skolverket sådana uppgifter som samlas in för officiell statistik och som inte omfattas av sekretess även inom andra delar av myndighetens verksamhet, exempelvis för publicering i olika resultatdatabaser, för administration av statsbidrag och för genomförande av olika regeringsuppdrag.

Kammarrätten i Göteborg har i ett avgörande i december 2019 bedömt att uppgifter hos SCB om fristående skolors genomströmning, betygssättning och sammansättning av elever omfattas av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL till skydd för den enskilde huvudmannens ekonomiska förhållanden (Kammarrätten i Göteborgs dom den 16 december 2019 i mål nr 6267-19).

Skolverket har uppmärksammat regeringen på att nuvarande rättsläge medför att myndigheten inte kan utföra sådana delar av myndighetens uppdrag som förutsätter att enskilda huvudmän kan identifieras.

Det nuvarande rättsläget påverkar även Skolinspektionens verksamhet, då myndigheten använder uppgifter från Skolverket om enskilda huvudmän och skolor som underlag för planering och genomförande av inspektionsverksamheten, bland annat i sin risk- och väsentlighetsanalys vid urval av tillsynsobjekt.

Skälen för regeringens beslut

Möjligheten att samla in och använda viss information om enskilda huvudmäns verksamhet där enskilda huvudmän kan identifieras är nödvändig för de statliga skolmyndigheternas utförande av sina instruktionsenliga uppdrag, bl.a. fördelning av statsbidrag, skolutveckling och inspektionsverksamhet. Tillgång till korrekt information om olika skolor skapar vidare möjligheter för att elever och föräldrar ska kunna ha lika förutsättningar att göra välinformerade val av skola. Behovet av skolinformation inför skolval är ett

viktigt syfte med det nationella informationssystemet, som regleras av förordningen (2015:195) om ett nationellt informationssystem för skolväsendet. Även kommuner använder uppgifter om förskolor och skolor, såväl kommunala som fristående, som underlag för sin tillsyn, sin resursfördelning och information till sina medborgare.

Det är av yttersta vikt att myndigheterna kan fullgöra sina uppdrag och att allmänhetens tillgång till information säkerställs. Skolverket ska därför ges i uppdrag att redogöra för de hinder som myndigheten bedömer föreligger samt inkomma med förslag på hur dessa kan avhjälpas.

På regeringens vägnar

Anna Ekström

Anna Barklund

Kopia till

Justitiedepartementet/L6
Finansdepartementet/BA, K, ESA
Näringsdepartementet/MK
Arbetsmarknadsdepartementet/IAS, JÄM, MRB
Skatteverket
Statens skolinspektion
Statistiska centralbyrån
Friskolornas riksförbund
Idéburna skolors riksförbund
Sveriges Kommuner och Regioner